

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 *

Guidelines for Multidisciplinary Art Activities to Enhance Holistic Learning of Fifth Grade Students

Received:	April	4, 2019
Revised:	August	8, 2019
Accepted:	August	15, 2019

จตุพร ปทุมารักษ์ (Jatuporn Patumarak)**

โสมฉาย บุญญานันต์ (Soamshine Boonyananta)***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแบบการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ (2) นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตการสอน แบบสัมภาษณ์ ศึกษาแบบการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ที่เคยจัดขึ้นทั้งในและต่างประเทศ วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้เก็บข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์การจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีจำนวน 3 กิจกรรม พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาศิลปะแบบพหุศาสตร์ 1 ท่าน ด้านการสอนแบบพหุศาสตร์ 2 ท่าน และจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group) ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 ท่าน นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม เป็นกิจกรรมศิลปะที่บูรณาการเนื้อหาสาระและกระบวนการ ให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษา และภาษาอังกฤษ ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสี การปั้น ภาพพิมพ์ ปะติด และศิลปะประดิษฐ์ โดยใช้กระบวนการ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The article submitted is a part of Master of Education thesis, Division of Art Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University.

** น.ส.จตุพร ปทุมารักษ์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Miss Jatuporn Patumarak, Master Degree Student, Division of Art Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University, krusai2556@gmail.com, 083-2999155

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Assistant Professor Dr., Division of Art Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University, soamshine.b@chula.ac.th, 086-5650577

จัดการเรียนรู้แบบ Studio Habits of Mind (SHoM) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกวิธีการเรียนรู้ตามความต้องการของตน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมผ่านการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : กิจกรรมศิลปะ พหุศาสตร์ พัฒนาการแบบองค์รวม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Abstract

The purpose of this research was to: (1) study the guidelines for multidisciplinary art activities to enhance holistic learning of fifth grade students. (2) presenting guidelines for multidisciplinary art activities to enhance holistic learning of fifth grade students. The tools used in the research were the observation form, interview interview form for collecting data, creating activities, study the pattern of organizing art activities that have been held both in Thailand and abroad, from analysis of relevant documents and research. After that, data were collected from observation and interviews for organizing 3 art activities which are good practices. Along with interviewing experts in 1 multidisciplinary art teaching in multilateral teaching and managing group discussions (Focus group). Teachers of all learning groups 8 persons. Bring all the data to analyze content (Content Analysis). And summarize as a guidelines for multidisciplinary art activities to enhance holistic learning of fifth grade students.

The results of the research were as follows: Guidelines for organizing multicultural arts activities to promote holistic development that integrates content and processes allowing students to connect knowledge in various sciences including science, mathematics, Thai language, social studies, career and technology Health education and physical education And English Through the creation of paintings, paintings, sculptures, prints and art. By using the Studio Habits of Mind (SHoM) learning process which is an activity that allows students to choose the learning method according to their needs. Help promote holistic development through the practice of art activities and can apply knowledge to apply in daily life appropriately.

Keywords: Art Activities, Multidisciplinary, Holistic Learning, Fifth Grade Students

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของโลกเข้าด้วยกัน ดังจะเห็นได้จากวิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจจากประเทศหนึ่งส่งผลกระทบมายังอีกหลายประเทศทั่วโลก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมได้เข้ามาแทนที่อุตสาหกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างไปจากอดีต เกิดเป็นสังคมเข้าสู่ยุคใหม่ ที่เรียกว่า ศตวรรษที่ 21 สังคมไทยจึงต้องการเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้มีการพัฒนาและก้าวหน้าโลกโดยพึ่งพาตนเองได้ การสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้อธิบาย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2557) ส่งผลให้ประเทศไทยรับเอาแนวทางในการพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในระบบการศึกษา สามารถแบ่งทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้ 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะด้านสื่อสารสนเทศและเทคโนโลยี และ 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ (วิจารณ์ พานิช, 2555) โดยการศึกษาได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่างๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาในตำรา (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพโดยให้ความสำคัญกับความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการคิดแล้วลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่มีการผสมผสานเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ในลักษณะของการบูรณาการจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม โดยได้กำหนดหมวดประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ผู้สอนได้ออกแบบการเรียนรู้ของกิจกรรมให้สอดคล้องกับตัวชีวิตตามหลักสูตรแกนกลางในแต่ละวิชาของตนเองเท่านั้น มิได้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามความมุ่งหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาและหลักสูตรแกนกลาง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ของแต่ละวิชาเพื่อที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมศิลปะช่วยพัฒนา

ผู้เรียนทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) วิรุณ ตั้งเจริญ (2542) กล่าวว่า ศิลปะช่วยให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมในการทำงาน สร้างสมรรถภาพให้เด็กเกิดความชำนาญในการทำงาน มีความคล่องตัวในการคิดและการแสดงออกในการสร้างสรรค์รูปแบบเป็นคุณค่าที่ท้าทาย และชี้ชวนให้เกิดความกระหายในการทำงานให้มีความรู้สึกรักคิด เกิดคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ พัฒนาบุคลิกภาพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง หลักการทำงานและสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง จากอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่าปัญหาการเรียนการสอนศิลปะในโรงเรียนมักมุ่งเน้นในด้านทักษะปฏิบัติมากกว่าการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เช่น เขียนภาพให้เหมือนกับของจริงหรือไม่ สวยหรือไม่สวยด้วยการมีแบบตัวอย่างให้ดู เป็นต้น การเรียนการสอนศิลปะที่มุ่งแต่ทักษะขาดความเชื่อมโยงของเนื้อหาในศาสตร์อื่นๆ ทำให้ผู้เรียนศิลปะไม่สามารถที่จะนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระอื่นได้ หรือนำไปประยุกต์ใช้เข้ากับชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากการสอนของครูศิลปะส่วนใหญ่ใช้วิธีที่เคยปฏิบัติมาหรือสอนตามประสบการณ์ของผู้สอน โดยมักจะสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม ยึดครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนจะไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น นอกจากนั้นยังใช้มาตรฐานความคิดของครูเป็นเครื่องพิจารณาตัดสินชี้ขาดในการตรวจผลงาน ครูมักจะนำผลงานทั้งหมดออกมาจากวางเรียงกันเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับการจัดอันดับจากคนที่ฝีมือมากที่สุดไปหาคนที่ด้อยที่สุดตามลำดับ ซึ่งก็มักจะปรากฏว่าเด็กในชั้นเรียนมีเพียงจำนวนน้อยที่อยู่ในฐานะลอกเลียนแบบได้เหมือน โดยได้รับการยกย่องและได้คะแนนค่อนข้างสูง ส่วนเด็กจำนวนมากของห้องได้คะแนนต่ำ จากการเรียนการสอนในอดีตที่ผ่านมาส่งผลทำให้เด็กบางคนกลายเป็น “พระเอก” ของห้องเรียน ในขณะที่เด็กจำนวนมากเกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจในความสามารถของตนเอง และบางคนถึงจะไม่ถึงจะเกลียดศิลปะแต่ก็ไม่รัก ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีติดตัวไปจนถึงเมื่อเป็นผู้ใหญ่ (เลิศ อานันท์นะ, 2553)

จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้การศึกษาในหลักสูตรยังคงการเรียนการสอนแบบแยกส่วน ขาดความเชื่อมโยงของเนื้อหาองค์ความรู้ ทำให้ผู้เรียนแปลกแยก เบื่อหน่าย และไม่สามารถนำเรื่องที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (คุณภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2545) การเรียนรู้แบบพหุศาสตร์หรือสหวิทยาการ เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เห็นภาพรวม และเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องที่เรียนกับชีวิตจริง (อารี พลดี, 2560) สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตที่มีการแข่งขันสูงทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาด้วยการนำความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเรียนแบบแยกรายวิชาจึงไม่สอดคล้องกับการนำความรู้ไปใช้จริงในอนาคต การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่มีลักษณะของการเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจึงมีความสอดคล้องกับผู้เรียนมากกว่า ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นมีความหมาย เข้าใจความเชื่อมโยงของแต่ละวิชาที่มี สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของตน กอปรกับการปรับเปลี่ยนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยมุ่งเน้นปรับปรุงเนื้อหาที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการต่างๆ คำนึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสำคัญ ปรับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน สอดคล้องและเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2542) ให้ความเห็นว่าการจัดประสบการณ์ทางศิลปะใน

ระดับประถมศึกษาชั้นนั้น นอกจากจะสร้างสมรรถภาพทางความคิดและทักษะการสร้างสรรค์ศิลปะตามความสามารถเฉพาะตนแล้ว ยังจำเป็นต้องสร้างเสริมทัศนคติอันถูกต้องแก่ผู้เรียนด้วยศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้จะเสริมสร้างบุคลิกภาพอันดีงาม เกิดผลทางจริยธรรมในสังคมและเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและสมองอีกด้วย ดังนั้นการเรียนการสอนศิลปะแบบพหุศาสตร์จึงเป็นลักษณะบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระอื่นๆ มุ่งเสริมสร้างการแสดงออกทางศิลปะอย่างเสรีด้วยวัสดุที่หลากหลาย โดยการประยุกต์นำเอาวัสดุมาใช้กับงานศิลปะอย่างเหมาะสม ผู้สอนต้องลดบทบาทของการเป็นผู้บอกออกคำสั่งมาเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทาง หรือกระตุ้นยั่วยุ เพื่อให้เกิดความสนใจ และส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้แสดงออกอย่างอิสระตามความสามารถของระดับอายุได้อย่างเหมาะสม โดยการประเมินผลงานศิลปะของเด็กจะต้องพิจารณาจากกระบวนการทำงานของแต่ละคนว่าสอดคล้องกับพัฒนาการทางศิลปะตามอายุเพียงใด และเปิดโอกาสให้เด็กได้ประเมินผลงานของตนเอง ซึ่งครูจะไม่ให้นำผลงานของเด็กแต่ละคนไปเปรียบเทียบเพื่อตัดสินหรือให้คะแนนตามความเหมาะสม

ศิลปะแบบพหุศาสตร์เป็นการจัดกิจกรรมผ่านการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาสาระตามศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ สุขศึกษา ภาษาศาสตร์ ผ่านการทำกิจกรรมทางศิลปะ (Burnaford et al, 2007) ซึ่งแนวการสอนโดยใช้ศิลปะในการบูรณาการความรู้ได้รับความสนใจจากโรงเรียนกว่า 3000 แห่ง ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้ดำเนินโครงการ Different Ways of Knowing เพื่อให้ผู้สอนใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับวิชาต่างๆ ที่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละระดับชั้น แล้วจึงมีการกำหนดหลักการของศิลปะแบบบูรณาการ Cornett (2003) การเลือกหัวข้อเรื่องหรือหน่วยการเรียนการสอนนั้นต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างศิลปะกับศาสตร์ความรู้ด้านอื่นๆ ผู้สอนวางแผนเพื่อจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับกิจกรรม ห้องเรียนศิลปะแบบบูรณาการควรเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กลงมือทำด้วยความเข้าใจทั้งรายกลุ่มหรือรายบุคคล ซึ่งกิจกรรมที่เด็กเลือกควรสร้างจุดสนใจในการทำงานศิลปะ การแสดงละคร การเต้นรำ หรือดนตรี เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กนำเสนอความคิด อาจใช้การวัดผลและประเมินผลในรูปแบบของนิทรรศการ หรือสนทนาถึงกระบวนการสร้างสรรค์งาน และจัดสภาพแวดล้อมที่สร้างสุนทรียภาพงาม โดยใช้ศิลปะสร้างแรงจูงใจในการกระตุ้นผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ

จากการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะที่บูรณาการศาสตร์ความรู้ต่างๆ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สามารถจดจำข้อมูลได้ดีจากการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนที่ผ่านมาสู่การสร้างสรรคผลงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ การสอนศิลปะแบบพหุศาสตร์มีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ผู้เรียนจะสามารถสร้างความรู้ได้ดีหากมีโอกาสได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) โดยนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยสื่อ เทคโนโลยี วัสดุ และอุปกรณ์ที่เหมาะสม ซึ่งกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะจะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกับการเผชิญสถานการณ์ในการแก้ปัญหา ผ่านการแสดงความคิด และถ่ายทอดออกมาอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้การวิพากษ์วิจารณ์ และการนำเสนอผลงานที่ผู้เรียนได้สร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นมีความหมาย ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนมากขึ้น จึงนับได้ว่าการจัดกิจกรรมศิลปะนั้น ต้องอาศัยความรู้พหุศาสตร์ เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทำให้

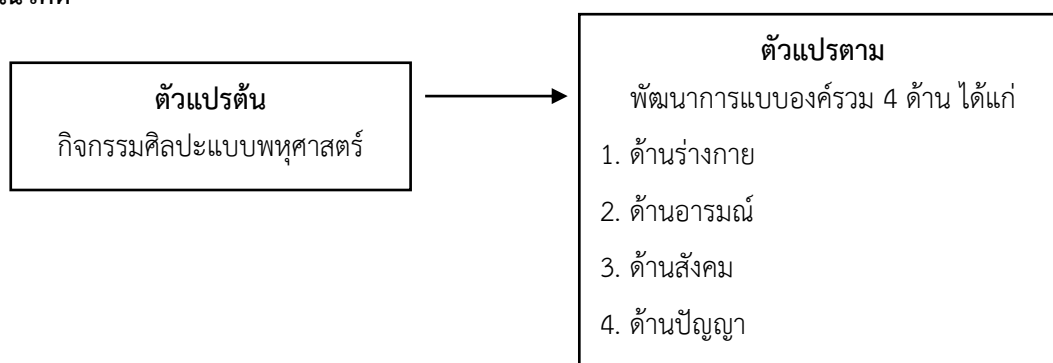
ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมและยังส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมทั้ง 4 ด้าน คือ 1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย 2) พัฒนาการทางด้านอารมณ์ 3) พัฒนาการทางด้านสังคม 4) พัฒนาการทางด้านปัญญา (คุณภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2545)

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการนำเอากิจกรรมศิลปะมาใช้เป็นสื่อเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นความสำคัญเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่างๆ ทั้งยังกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้ เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง ผู้การเป็นประชากรที่สมบูรณ์และมีคุณภาพของสังคมไทย สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาแบบแผนการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5
2. แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5

กรอบแนวคิด

ประชากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาศิลปะแบบพหุศาสตร์ 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบพหุศาสตร์ 2 ท่าน และจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group) ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 ท่าน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเพื่อให้ได้โครงสร้างกิจกรรมเบื้องต้น สำหรับประกอบแบบสัมภาษณ์แบบสังเกตการสอน และการจัดอภิปราย จากนั้นนำเครื่องมือที่พัฒนาไปตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วจึงนำเครื่องมือไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. แบบสังเกตการสอน
2. แบบสัมภาษณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ที่เคยจัดขึ้นทั้งใน และต่างประเทศ จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สังเกตการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีจำนวน 3 กิจกรรม
3. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาศิลปะแบบพหุศาสตร์ 1 ท่าน และด้านการสอนแบบพหุศาสตร์ 2 ท่าน
4. จัดการสนทนากลุ่ม (Focus group) ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 ท่าน
5. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)
6. สรุปเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อค้นพบดังนี้

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยได้วิเคราะห์กิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์จำนวนทั้งสิ้น 16 กิจกรรม มีข้อค้นพบดังนี้ กระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและเจตคติไปสร้างงาน แก้ไขปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง โดยมีรูปแบบของการบูรณาการ 4 แบบ คือ 1) การบูรณาการแบบสอดแทรก เป็นการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะนำเนื้อหาของวิชาต่างๆมาสอดแทรกในรายวิชาของตนเองเป็นการวางแผนการสอนและกระทำการสอนโดยครูเพียงคนเดียว 2) การบูรณาการแบบขนาน การเรียนรู้ที่ใช้ผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนเนื้อหาสาระของตนเอง แต่จะมีการวางแผนการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมร่วมกันโดยมุ่งสอนในหัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน 3) การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับแบบคู่ขนาน แต่ต่างคนต่างสอน 4) การบูรณาการแบบข้ามวิชา การเรียนรู้ที่ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ จะมาร่วมกันสอนเป็นคณะ ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนดหัวเรื่องร่วมกัน ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การทดลอง การสำรวจ การจดบันทึก การนำเสนอผลงาน การสรุปและอภิปราย การจำลองเหตุการณ์ การนำเสนอผลงาน การประดิษฐ์และสร้างสรรค์ผลงาน สื่อ วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น รูปภาพ ตัวอย่างผลงาน และสถานที่จริงตามสถาบันต่างๆ ซึ่งมีออกแบบการเรียนรู้ตามความรู้ ความเข้าใจในแต่ละช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาในการ

จัดการเรียนการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อเชื่อมโยงความรู้ของศาสตร์ต่างๆ การวัดและประเมินผลโดยการประเมินพัฒนาการจากการสังเกตพฤติกรรม การสอบถามแบบถามตอบ ร่วมทั้งการอธิบายความหมาย ความรู้สึกต่อผลงานและการร่วมกิจกรรม

2. แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จากการสังเกตการจัดกิจกรรม สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการจัดสนทนากลุ่ม มีข้อสรุปดังนี้

2.1 ข้อค้นพบจากการสังเกตการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยศึกษาการจัดกิจกรรมจำนวน 3 กิจกรรม โดยเลือกกิจกรรมที่มีลักษณะการเรียนการสอนแบบที่ผู้สอนใช้เนื้อหาสาระของศิลปะเป็นตัวตั้งแล้วเชื่อมโยงความรู้ไปยังศาสตร์อื่นๆ กับผู้สอนในศาสตร์ความรู้วิชาอื่นๆ ที่ใช้กิจกรรมทางศิลปะในการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ในการเรียนการสอน จากนั้นเข้าสังเกตกิจกรรมโดยบันทึกข้อค้นพบลงในแบบสังเกต แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พบว่า การเตรียมสอน ผู้สอนมีการคิดวางแผน และปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งมีลักษณะร่วมกันในการจัดการเรียนการสอน 2 แนวทาง คือ 1) กำหนดหัวข้อหรือเรื่องลักษณะกว้างๆ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความคิดในการวางแผนแล้วสร้างสรรค์ผลงานด้วยวัสดุและอุปกรณ์ที่มี หรือกำหนดให้ใช้ในการสร้างสรรค์ 2) กำหนดหัวข้อตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน มีสื่อและวัสดุที่หลากหลายให้นักเรียนเลือกใช้ เน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มาวางแผนในการสร้างชิ้นงานให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดให้มากที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอน ชื่นนำผู้สอนกระตุ้นความสนใจด้วยสื่อที่หลากหลายหรือนำสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเพื่อนำสู่เรื่องที่สอน ชื่นสอนใช้วิธีการอธิบายและสาธิตวิธีการสร้างสรรค์ผลงานตามลำดับขั้นตอน พร้อมทั้งใช้สื่อการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ผลงานตัวอย่าง ชื่นปฏิบัติงานให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติโดยให้ศึกษา ค้นคว้า ออกแบบ และลงมือปฏิบัติ ขณะนั้นผู้สอนสังเกตการทำงานและคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชื่นนำเสนอผลงาน ผู้เรียนนำเสนอผลงานสะท้อนผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานทั้งของตนเองและของเพื่อน รวมทั้งช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขในครั้งต่อไป การวัดผลและประเมินผลเป็นคะแนนโดยดูจากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานและผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

2.2 ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 1 ท่าน โดยเลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนศิลปะที่บูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ และผู้สอนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนในศาสตร์ความรู้อื่นๆ ที่บูรณาการกับศิลปะในการจัดกิจกรรม จากการสัมภาษณ์และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สรุปได้ดังนี้

1) แนวคิดการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ เป็นการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง การได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านการเรียนรู้จากธรรมชาติและเชื่อมโยง

เนื้อหารายวิชาและหลักสูตรที่ผสมผสานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้อย่างบูรณาการและสามารถนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

ดังนั้น แนวคิดของการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ ความรู้ในศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยก
จากกันได้เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างผสมกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ
และการเรียนรู้ในเนื้อหาต่างๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กันจะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง
โดยการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการที่จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุจะ
ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ประสบการณ์ความสามารถและทักษะต่างๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการ
เรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมๆ กัน

2) รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ ผู้เรียนต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อม
ในการเรียนรู้เพื่อให้มีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษใหม่ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning skill) การสร้างรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ที่
ส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นลักษณะของการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ
แห่งองค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้
สำหรับการดำรงชีพในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลง ผู้เรียนต้องเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการ
และอื่นๆ การลงมือปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เก่าที่มีอยู่ผสานกับทักษะและเนื้อหาที่
ได้รับ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ทศนคติ ค่านิยม เมื่อเผชิญกับสังคมในอนาคตได้อย่างมีความสุขและประสบ
ความสำเร็จ

3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม
เริ่มจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนควรกระตุ้นความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ด้วยสื่อที่หลากหลายหรือ
นำสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน อาจมีการตั้งคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและ
แสดงความคิดเห็นแล้วผู้สอนเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะสอน ขั้นสอน ผู้สอนอธิบาย สาธิตกระบวนการสร้างสรรค์
ผลงานโดยใช้สื่อที่หลากหลาย ขั้นสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สอนสร้างโจทย์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดในการ
ปฏิบัติงานอาจกำหนดให้ทำเป็นคู่หรือทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้ศึกษา ค้นคว้า ออกแบบ และลงมือปฏิบัติตามที่
ออกแบบไว้ ผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะถึงแนวทางในการแก้ปัญหากับผู้เรียน ขั้นสรุป ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่
สะท้อนความคิดในการสร้างสรรค์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนหรือผู้สอน พร้อมทั้งช่วยกันสรุปสิ่งที่
ได้รับการปฏิบัติงาน

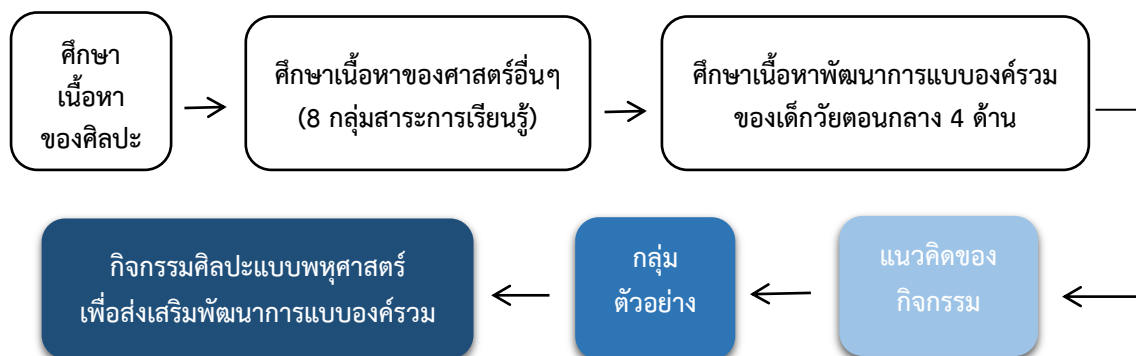
4) การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม สามารถวัดได้จากการสังเกต
พฤติกรรมของผู้เรียน การแสดงความคิดเห็น การวางแผนในการปฏิบัติงาน การเชื่อมโยงความรู้จากหลาย
ศาสตร์ๆ มาประกอบเป็นข้อมูลสนับสนุนในการปฏิบัติงาน การดัดแปลงวิธีการแล้วสร้างเทคนิคใหม่ การนำเสนอ
ผลงาน และการทำงานเป็นกลุ่ม

5) ข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม
ถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ทุกประเภทเข้าไว้ด้วยกันโดยเน้นการ
เชื่อมโยงประเด็นและหมวดหมู่จากเนื้อหาต่างๆ ทั้งหมดเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพรวมของ

ความรู้และได้เรียนรู้ความหมายที่ลึกซึ้งของสาระวิชาที่เรียน ซึ่งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบในลักษณะเป็นหน่วยเดียวกันไม่แยกเป็นส่วนๆ และแต่ละวิชาต้องเชื่อมโยงเข้ากับวิชาอื่นๆ ในลักษณะที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การจัดทำแผนการเรียนรู้ศิลปะแบบบูรณาการนั้นเป็นการส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญาในการเชื่อมโยงข้อมูลและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ด้านร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรมและการสร้างสรรค์ผลงาน ด้านอารมณ์ในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านการสร้างสรรค์ผลงาน รู้จักการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกในการแสดงความคิดเห็น ด้านสังคมในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือการทำงานเป็นทีม ซึ่งการจัดกิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของผู้เรียนให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมพร้อมสู่การเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21

2.3 ข้อค้นพบจากการจัดสนทนากลุ่มการจัดกิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ดังนี้ การร่วมมือกันในการวางแผนจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์จากทั้ง 8 กลุ่มสาระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาใช้ความคิด ประสบการณ์ ตลอดจนทักษะต่างๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ กระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน โดยการกำหนดเรื่องหรือหัวข้อเดียวกัน และบูรณาการเชิงเนื้อหาสาระแบบผสมผสานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และสังคม สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

จากข้อค้นพบการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะ การสังเกตการจัดกิจกรรม การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสร้างเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

แผนภาพ แนวคิดการจัดกิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม

ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดในการออกแบบกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม จากการสร้างแนวคิดในการจัดกิจกรรมจากรูปแบบการสร้างงานศิลปะ เทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ แนวคิดการเรียนการสอนศิลปะ และคัดเลือกเนื้อหาความรู้ของศาสตร์อื่นๆ ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระ แล้วเชื่อมโยงข้อมูลวิเคราะห์ธรรมชาติของศิลปะที่เชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นๆ นำมาวิเคราะห์สาระสำคัญของเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ โดยตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ 1) กิจกรรมศิลปะที่บูรณาการความรู้ ความเข้าใจในการเชื่อมโยงข้อมูลจากศาสตร์อื่นๆ 2) กิจกรรมส่งเสริมทักษะการปฏิบัติ 3) กิจกรรมที่ส่งเสริมความพึงพอใจในการทำกิจกรรมศิลปะ

หลังจากทำการศึกษานี้แล้ว หลักสูตรการศึกษา พัฒนาการแบบองค์รวมทั้ง 4 ด้าน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพหุศาสตร์กับพัฒนาการแบบองค์รวม นำแนวคิดที่ได้มาวิเคราะห์ จำแนกประเภทหมวดหมู่ ความยากง่าย เพื่อคัดเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์พัฒนาการด้านเรียนรู้ด้านศิลปะ พัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กวัยตอนกลาง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา แนวคิดและเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะสามารถสื่อสารสาระสำคัญได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะส่งผลไปสู่การเลือกรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะ เป็นการสาธิตการอภิปราย การลงมือปฏิบัติ การสะท้อนความคิด การวิพากษ์ วิจารณ์ หรือการแสดงออก โดยไม่จำเป็นต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง สามารถนำกระบวนการรับรู้ทั้งหมดมาใช้หรือเลือกนำมาประกอบกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมศิลปะว่าต้องการให้กลุ่มตัวอย่างได้รับประสบการณ์ หรือการเรียนรู้แบบใดและมากน้อยเพียงใด

ผู้วิจัยออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบผสมผสานเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ในลักษณะของการบูรณาการ ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพพระบายสี การปั้น ภาพพิมพ์ ปะติด และศิลปะประดิษฐ์ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแบบ Studio Habits of Mind (SHoM) ใช้ระยะเวลาการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง แบ่งเป็น 5 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมท่งดอกไม้ 2) กิจกรรมหน้ากากอีโร่ 3) กิจกรรมทายซิตัวอะไร 4) กิจกรรมกระเป๋าดอมนอน และ 5) กิจกรรมหุ่นกระต๊อกระต๊าก โดยผู้วิจัยขอเสนอตัวอย่างกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ 1 กิจกรรม ซึ่งสามารถสรุปหลักการสร้างกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ได้ดังตารางต่อไปนี้

กิจกรรม	หลักการ
กิจกรรมที่ 3 ทายซิตัวอะไร <u>ศาสตร์ความรู้ที่บูรณาการ</u> ● คณิตศาสตร์ (บอกหน่วยการวัดปริมาตร หรือความจุ และจำแนกรูปเรขาคณิต) ● วิทยาศาสตร์ (วัฏจักรชีวิตของสัตว์ ออกลูกเป็นไข่และออกลูกเป็นตัว) ● สุขศึกษา (กิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกาย) ○ ภาษาไทย (การเขียน การอธิบาย และการบรรยาย) ○ การงานอาชีพ (การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์) หมายเหตุ ● สาระวิชาหลักที่บูรณาการ ○ สาระวิชาการที่บูรณาการ <u>พัฒนาการแบบองค์รวม</u> - ด้านร่างกาย - ด้านอารมณ์ - ด้านสังคม - ด้านปัญญา <u>การประเมินผล</u> - แบบประเมินพัฒนาการแบบองค์รวม	<u>ตัวชี้วัด</u> - สร้างสรรค์งานปั้นจากดินน้ำมัน หรือดินเหนียว โดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการ <u>สาระสำคัญ</u> งานปั้น เป็นการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์รูปแบบหนึ่ง เราจึงต้องรู้จักวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานปั้น วิธีการใช้งาน และวิธีการดูแลรักษา เพื่อให้นำไปใช้ในการสร้างผลงานปั้นได้อย่างเหมาะสม <u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u> - อธิบายความหมายของการปั้นตามจินตนาการ - เห็นคุณค่าความสำคัญของการปั้นตามจินตนาการ - สร้างสรรค์ผลงานปั้นตามจินตนาการ <u>สาระการเรียนรู้</u> “ทายซิตัวอะไร” เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ผลงานปั้นตามจินตนาการจากแป้งโดว์ผ่านกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายจากการทำแป้งโดว์ที่เชื่อมโยงเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ถึงการวัดปริมาตร หรือความจุ และผู้เรียนสามารถจำแนกรูปเรขาคณิตผ่านการปั้นส่วนประกอบต่างๆของผลงาน ทั้งยังสอดแทรกเนื้อหาเรื่องวัฏจักรชีวิตของสัตว์ (การออกลูกเป็นไข่ และการออกลูกเป็นตัว) พร้อมทั้งอธิบายวิธีการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน <u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> - ครูปั้นดินน้ำมันจากเพลง (ช้าง) ประกอบการร้องเพลงของนักเรียน - นักเรียนอธิบายโครงสร้างและส่วนประกอบของช้าง - ครูตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงความรู้ทาง ● วิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตและการดำรงชีวิต ถึงวัฏจักรของสัตว์ นักเรียนอธิบายวัฏจักรของช้างที่ครูปั้นเป็นตัวอย่างถึงการออกลูกเป็นตัว และยกตัวอย่างถึงสัตว์ชนิดอื่นในการออกลูกเป็นไข่ - ผู้นำผลงานตัวอย่างพร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนของกิจกรรม โดยแบ่งขั้นตอนออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งแรกให้นักเรียนเข้ากลุ่มเรียนรู้วิธีการทำแป้งโดว์

กิจกรรม	หลักการ
<u>รูปแบบการสอน</u> - แบบ Studio Habits of Mind (SHoM) - แบบบรรยาย - แบบสาธิต	-ครูสาธิตขั้นตอนการทำงานที่ละขั้นตอนอย่างละเอียด พร้อมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติไปพร้อมกันที่ละขั้นตอน โดยเชื่อมโยงความรู้ทาง ● คณิตศาสตร์ เรื่องหน่วยการวัดปริมาตรหรือความจุในการทำแบ่งโดว์ต้องใช้อุปกรณ์ในการชั่งน้ำหนัก ตวง วัด ส่วนผสมของแป้ง
<u>สื่อการเรียนรู้</u> -ตัวอย่างผลงานสำเร็จ -วัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสาธิต ได้แก่ แป้งโดว์ : แป้งสาลีเอนกประสงค์ เกลือ น้ำอุ่น น้ำมัน กะละมัง ทัพพี กระดาษรอง -ชุดเครื่องมือปั้นประเภทต่างๆ สีอะคริลิก ผ้าเช็ด กระดาษหนังสือพิมพ์ แม่เหล็ก และกาว -PowerPoint ขั้นตอนการทำงานประกอบคำอธิบาย	นำแป้งโดว์ที่สำเร็จแล้วใส่ถุงซิปล็อคหรือภาชนะที่มีฝาปิดให้สนิทเพื่อไม่ให้อากาศเข้า -การเรียนรู้ครั้งที่ 2 ครูอธิบายเรื่องลักษณะของงานปั้นและประเภทของงานปั้น พร้อมยกตัวอย่างประกอบ -ครูสาธิตวิธีการปั้นส่วนประกอบต่างๆ เป็นชิ้นแล้วนำมาประกอบเป็นผลงาน จากนั้นรอให้ผลงานแห้งแล้วติดแม่เหล็กนำไปเป็นของประดับตกแต่ง -นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ผู้คอยสังเกตพฤติกรรมและให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา -นักเรียนเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ทำงาน -ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำกิจกรรม และวิจารณ์ผลงานตัวอย่าง

ตาราง การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม

สรุปตาราง นอกจากกิจกรรมศิลปะยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมแล้ว กิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ยังช่วยบูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีลักษณะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีเนื้อหาและกระบวนการที่เรียนในวิชาหนึ่ง ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อีกวิชาหนึ่งได้ เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ ช่วยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริง และสามารถเชื่อมโยงชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนกับสิ่งที่ได้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าสิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ดังปรากฏในตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพหุศาสตร์กับพัฒนาการแบบองค์รวม ซึ่งมีที่มาจากการสังเคราะห์ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กวัยตอนกลาง

อภิปรายผล

ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง ด้วยวิธีการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น เกิดแรงกระตุ้นจูงใจให้ผู้เรียนมีความคิดและแสวงหาการเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องแม้จะจบการศึกษาออกไป โดยการถ่ายโอนความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา การฝึกอบรม การเรียนการสอนศิลปะแบบพหุศาสตร์นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ เข้ากับกิจกรรมศิลปะ ช่วยให้ผู้เรียนสัมผัสกับประสบการณ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมผู้เรียนมีพัฒนาการแบบองค์รวม ทั้งยังเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และจินตนาการ ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนวิชาศิลปะ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาชีวิตมนุษย์ กิจกรรมศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้ โดยเด็กวัยเรียนเป็นวัยที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ เนื่องจากเด็กในช่วงวัยนี้ต้องเริ่มปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ ดังนั้น การเรียนรู้และการปรับตัวในระยะนี้ ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญจึงนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อการเรียนรู้แบบองค์รวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปได้ดังนี้

รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม เป็นการเรียนรู้โดยบูรณาการแบบสอดแทรกเนื้อหาของวิชาต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ของศาสตร์ต่างๆ ดังนั้นการจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะจากหลายๆ ศาสตร์มาแก้ไขปัญหาเข้ากับชีวิตจริงได้ ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีลักษณะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ความเข้าใจว่าสิ่งต่างๆ ที่ดำรงอยู่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและสำคัญกับการดำเนินชีวิต ความรู้ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ภัทร เลาสัตย์ (2551) และสิรินทร์ ถัดดากลม บุญเชิดชู (2559) ที่ว่า การนำกิจกรรมศิลปะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิชาอื่นทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้นำความรู้จากหลายสาขามาสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ ความกระตือรือร้น ความสนุกสนาน และเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ อีกทั้งกระบวนการสร้างงานทางศิลปะจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

กระบวนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อการเรียนรู้แบบองค์รวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่สามารถจัดกิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์ในการบูรณาการเรียนรู้ทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมของผู้เรียนผ่านการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสอดคล้องกับ แคทลียา จักคุจันทร์ (2557) และบุญยุนช สิทาจารย์ (2561). กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ทุกสิ่งอย่างรอบตัว ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส และเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมกับความรู้ใหม่ มองเห็นความเชื่อมโยงของแต่ละวิชาที่สัมพันธ์กับชีวิตของตน ส่งผลต่อพัฒนาการทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ รวมไปถึงความคิดรวบยอด หรือสติปัญญาของผู้เรียนนั้นจะถูกพัฒนาขึ้นตามการเจริญเติบโต และประสบการณ์ที่ได้รับ โดยจะเกิดขึ้นอย่างเป็นลำดับขั้นตามช่วงวัยของชีวิต ซึ่ง Hetland, Winner, et al, Teachers College Press, (2007) ได้เสนอแนวคิดการจัดรูปแบบ Studio Habits of Mind (SHoM) ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างศาสตร์ต่างๆ และช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกวิธีการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของตน การจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง SHoM ไม่จำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นตอน และสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของทฤษฎี constructivist อีกด้วย ซึ่งมีกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

1. Develop Craft : เรียนรู้วิธีการใช้และดูแลรักษา เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และพื้นที่สำหรับการปฏิบัติงานศิลปะ
2. Engage & Persist : เรียนรู้วิธีจัดการปัญหา มีความอดทนในการทำงานสร้างสรรค์งานศิลปะ
3. Envision : เรียนรู้วิธีสร้างความคิด สร้างภาพในใจ และสามารถจินตนาการถึงลำดับขั้นตอนในการสร้างสรรค์สิ่งที่คิดให้เป็นรูปธรรมได้
4. Express : เรียนรู้ที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถถ่ายทอดความคิด อารมณ์ หรือ ความหมายที่ตนเองต้องการสื่อออกมาได้
5. Observe : เรียนรู้ที่จะสังเกตบริบทต่างๆอย่างลึกซึ้งมากกว่าแค่มองผ่านๆ
6. Reflect : เรียนรู้การสะท้อนคิด วิพากษ์ วิจารณ์ผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะกับคนอื่นทั้งในด้านกระบวนการสร้างสรรค์งาน และการตัดสินคุณค่าของงานศิลปะนั้นๆ
7. Stretch & Explore : กล้าที่จะท้าทายความสามารถตนเองด้วยการลองทำสิ่งแปลกใหม่ที่ยากนอกเหนือจากแผนที่วางไว้ และชื่นชมกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดที่เกิดขึ้น
8. Understand (Arts) Community : ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในฐานะของศิลปินด้วยกัน (ทั้งในห้องเรียน ในบริบททางศิลปะอื่นๆ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มองเห็นความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่างๆที่มีร่วมกับทัศนศิลป์ Hetland, Winner, et al, Teachers College Press, (2007)

ซึ่งจากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบ Studio Habits of Mind (SHoM) จะช่วยพัฒนาทักษะทั้งทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเสริมสร้างสติปัญญาในการเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและสนใจที่จะใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ Studio Habits of Mind (SHoM) ในการพัฒนากิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวม

การวัดและประเมินผลพัฒนาการแบบองค์รวม สามารถวัดได้จากการสังเกตพฤติกรรม การตรวจใบงาน การตรวจผลงาน การวางแผนการสร้างผลงาน การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างผลงาน การดัดแปลงเทคนิคและวิธีการในการสร้างผลงาน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การนำเสนอผ่านการสะท้อนความรู้และสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Kylie A. Pepler, Christy Wessel Powell, Naomi Thompson และ James Catterall (2014) ที่กล่าวว่า การสอนศิลปะแบบบูรณาการช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นรูปแบบการนำศิลปะเข้าสู่แกนหลักของการเรียนรู้ ช่วยสนับสนุนพัฒนาแบบองค์รวมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมยิ่งขึ้น และการสอนศิลปะแบบบูรณาการยังถูกมองว่าเป็นวิธีการเรียนรู้แบบองค์รวม

ดังนั้น การเรียนการสอนศิลปะแบบพหุศาสตร์นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ เข้ากับกิจกรรมศิลปะ ช่วยให้ผู้เรียนสัมผัสกับประสบการณ์ต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม ทั้งยังเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และจินตนาการ ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนวิชาศิลปะ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาชีวิตมนุษย์ กิจกรรมศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้ โดยเด็กวัยเรียนเป็นวัยที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ เนื่องจากเด็กในช่วงวัยนี้ต้องเริ่มปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ ดังนั้น การเรียนรู้และการปรับตัวในระยะนี้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญจึงนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมศิลปะแบบพหุศาสตร์เพื่อการเรียนรู้แบบองค์รวม

References

- Anantana, l. (2010). "thechnik withikān sōn sinlapadek" [Techniques for teaching children art]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Board of Education, o. (2016). "nāēothāng kānchat thaksa kān rianrū nai satawat thī yīsip 'et thī nēn samatthana sākha wichačip" [Guidelines for organizing learning skills in the 21st century that focus on professional competencies].<http://spbkk1.sesao1.go.th/>
- Boon Cherdchoo, s. (2016). "kitčakam thatsanasuksā phūa songsoēm samatthana kān rianrū khōng dek pathommawai nai satawat thī 21" [Field trip activities to promote learningperformance of early childhood In the 21st century]. Veridian E-Journal, Silpakorn University Vol.9, No.3 (September – December) : 1550-1562.
- Bureau of Academic and Educational Standards, m. (2014). "rianrū . . . būranākān" [Learn ... Integration]. Bangkok: Teachers Council of Thailand.
- Burnafor, G., Brown, S., Doherty, J., & McLaughlin, H. J. (2007). Arts Integration Frameworks Research Practice. Washinton DC: Art Education Partnership.
- Chakkaphan, k. (2014). "phon khōng kānchat prasopkān khanittasāt dōi chai sinlapa bāep būranākān thī mī tō khwāmsamat thāng khanittasāt khōng dek 'anubān" [The effect of organizing mathematical experiences using integrated art on mathematical ability of kindergarten children]. Veridian E-Journal, Silpakorn University , Vol.9, No.4 : 435 - 448.
- Cornett, E. C. (2003). Creating meaning through literature and the arts: An integration Resource for classroom teachers. New Jersey: Merrill/Prentice-Hall.
- Hetland, Winner, Veenema and Sheridan. (2007). Studio Thinking. Teachers College Press.
- Khunaporn,(Porayotto P.A.), phrathampidok. (2002). "phatthanākān bāep 'ong rūam khōng dek" [Holistic development of Thai children]. Bangkok: Phutthatham Foundation.
- Kylie A. Peppler and Christy Wessel Powell and Naomi Thompson and James Catterall. (2014).Positive Impact of Arts Integration on Student Academic Achievement in English Language Arts. The Educational Forum 78, 4 (September): 364-377.
- Lao sat, c. (2008). "kānsuksā kānchatkān rian kānsōn wicha sinlapasuksā dōi būranākān phuttham nai rōngrian withī phut radap prathom suksā chāngwat song khla"[The study of teaching and learning of art education by integrating BuddhismIn the Buddhist way of elementary school in Songkhla province]. Master Degree Student, Division of Art Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University.

- Ministry of Education. (2007). “kāñchatkāñ rīanrū bāp būanākāñ sū phahupanya” [Integrated learning management to multiple intelligences]. Bangkok: Agricultural Cooperative Assembly of Thailand.
- Ministry of Education. (2008). “laksūt kāñ klāng kānsuksā naphuñ thāñ Phutthasakkarāt 2551” [The Basic Education Core Curriculum B.E.2551 (A.D. 2008)]. Bangkok: Agricultural Cooperative Assembly of Thailand.
- Panich, w. (2012). “withī sāng kāñ rīanrū phūā sit nai satawat thī 21” [The way to create learning for students in the 21st century]. Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation.
- Phondee, a. (2010). “phahu witthayākāñ” [Multidisciplinary]. <https://www.dailynews.co.th/article/590908>.
- Sinlarat, p. (2014). “thaksa hāng satawat thī yīsip‘et tōng kāo hai phon kap dak tawantok” [The skills of the 21st century must step away from the western trap]. College of Education: Dhurakij Pundit University
- Sitthachan, b. (2018). “nāēothāng kānsōñ sinlapa tām nāēokhit satīma suksā phūā songsoēm krabūānkāñ sāngsan samrap nakrīan prathom suksā pī thī 5” [Guidelines for teaching art according to educational concepts to promote the creative process for grade 5 students]. Veridian E-Journal, Silpakorn University Vol.11, No.2 (May-August): 763-780.
- Tang Charoen, w. (1999). “dek kap sinlapa: ‘ēkkasāñ kānsōñ mahāwitthayālai sukhothaithamthirat chut phruttkam dek” [Children and Art: Teaching documents, Sukhothai Thammathirat University, Child behavior set]. Bangkok: Arun Printing. year2558/Century21. pdf.